

_____ hokimligi
maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi

_____ maktabgacha va
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
___-umumiy o'rta ta'lim maktabi
ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi

_____ning
20__-20__-o'quv yili 8- sinf bo'sh
o'zlashtiruvchi o'quvchilar uchun
“YOSH TILSHUNOS”

**TO'GARAK
HUJJATLARI**

To'g'arak a'zolari haqida ma'lumot

<i>No</i>	Familiya ismi va sharifi	Tug'ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to'liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
<i>1.</i>							
<i>2.</i>							
<i>3.</i>							
<i>4.</i>							
<i>5.</i>							
<i>6.</i>							
<i>7.</i>							
<i>8.</i>							
<i>9.</i>							
<i>10.</i>							
<i>11.</i>							
<i>12.</i>							
<i>13.</i>							
<i>14.</i>							

15.							
16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

20__-20__-o‘quv yili bo‘sh o‘zlashtiruvchi o‘quvchilar uchun tuzilgan
 “Yosh tilshunos” to‘garagining
ISH REJASI

№	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	Adabiy nutq me‘yorlari. nutqning ko‘rinishlari			
2.	Mustaqil so‘z turkumlari			
3.	Yordamchi so‘z turkumlari			
4.	Undov, taqlid va modal so‘zlar			
5.	Olmoshlarning ma‘no turlari			
6.	Ravishning ma‘no turlari			
7.	Ma‘lumotnoma matni va ijodiy-tavsifiy matn			
8.	Inshoning mavzu va mazmuniga ko‘ra turlari			
9.	Insho rejasi			
10.	Inshoga epigraf tanlash			
11.	Ilmiy insho			
12.	Sintaksis haqida umumiy tushuncha			
13.	Teng bo‘linish va tobe bog‘lanish			
14.	So‘z birikmasi va so‘zlar qo‘shilmasi. qo‘shma so‘z			
15.	Mumtoz matn va lug‘atlar bilan ishlash			
16.	Mumtoz matn va lug‘atlar bilan ishlash			
17.	“Eng chiroyli va ta‘sirchan nutq” tanlovi			
18.	Gapning ifoda maqsadiga ko‘ra turlari			
19.	Mumtoz matn va lug‘atlar bilan ishlash			
20.	Gapning tuzilishiga ko‘ra turlari			
21.	Matn va lug‘atlar bilan ishlash			
22.	Mustahkamlash Mashg‘uloti. gapning ifoda maqsadi va tuzilishiga ko‘ra turlari yuzasidan tahlil			
23.	Sodda gap. gap bo‘laklari			
24.	Mumtoz matn va lug‘atlar bilan ishlash			
25.	Kesim. fe‘l kesim va ot kesim			
26.	Matn va lug‘atlar bilan ishlash			
27.	Sodda kesim va murakkab kesim			
28.	Bog‘lamalar			
29.	Matn va lug‘atlar bilan ishlash			
30.	Kesimning birikma va ibora bilan ifodalanishi			
31.	Ot kesim va ega orasida tirening ishlatilishi			
32.	Ega			
33.	Egali va egasiz gap			
34.	Atov gap			

Sana: “__” _____ 20__-yil. Sinflar: _____. To‘garak rahbari: _____

MAVZU: ADABIY NUTQ ME‘YORLARI. NUTQNING KO‘RINISHLARI

Mashg‘ulotning maqsadi:

a) *ta’limiy:* Ona tili fanining nazariy va amaliy asoslarini o‘rganish jarayonida o‘quvchilarda estetik did, estetik ong, ona tiliga muhabbat, badiiy tafakkur va tasavvurini kamolga yetkazish va barkamol avlod tarbiyasiga zamin yaratish.

b) *tarbiyaviy:* Ona tili fani orqali o‘quvchilarga DTS asosida Mashg‘ulot berish.

c) *rivojlantiruvchi:* O‘quvchilarni tafakkur va idrokini kengaytirish, ularni mustaqil fikrlashga o‘rgatish.

Nutqiy kompetensiya (*tinglab tushunish, so‘zlash, o‘qish, yozish*):

Berilgan topshiriq, sodda matnlarni tinglab tushuna oladi;

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi :

– mavjud axborot manbalaridan foydalanib (internet, telefon, kompyuter, elektron pochta), ma’lumotlar topish.

O‘zini o‘zi rivojlantirish kompetensiyasi:

– shaxs sifatida o‘z-o‘zini rivojlantirish, o‘z xatti-harakatini adekvat baholash, halollik, to‘g‘rilik kabi sifatlarga ega bo‘lish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

– o‘zining fuqarolik burch va huquqlarini bilish, unga rioya qilish;

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

– milliy va umuminsoniy qadriyatlarni farqlay olish.

Mashg‘ulot jarayoni

1. Tashkiliy qism

2. O‘tilgan mavzuni takrorlash (mustahkamlash)

3. Yangi mavzuni tushuntirish

4. Yangi mavzuni mustahkamlash

5. O‘quvchilarni baholash

6. Uyga vazifa

Tashkiliy qism:

A) Sinf xonasini tozaligiga e’ribor berish;

B) O‘quvchilar bilan salomlashish.

C) O‘quvchilarning Mashg‘ulotga tayyorgarligini teshirish.

D) O‘quvchilarni Mashg‘ulotga jalb qilish va davomatni anilash;

E) O‘quvchilarga o‘tilgan mavzular yuzasidan savollar berish;

Mashg‘ulot uslubi: an’anaviy, noan’anaviy (tagiga chizilsin)

Mashg‘ulot jihozi: Mashg‘ulotlik, kompyuter, tarqatma materiallar, ko‘rgazmali qurollar...

Mashg‘ulot shiori: Tilga ixtiyorsiz - elga e’tiborsiz. (A. Navoiy)

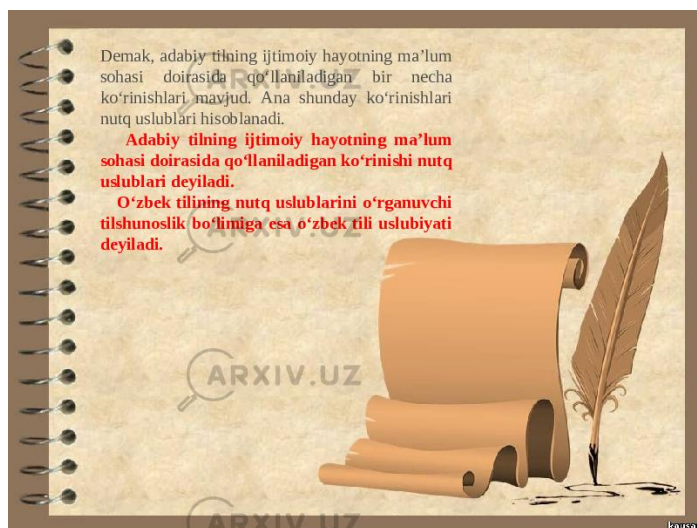
Foydalaniladigan adabiyotlar:

«Ona tili» **8-sinf uchun darslik. 8-sinf darslikligining elektron varianti.**

I. Mashg‘ulotning borishi:

a) salomlashish b) sinf tozaligi va davomatni nazorat qilish

c) kirish suhbat, o‘quvchilarning og‘zaki nutqini o‘stirish

II. O'tgan mavzuni so'rash.

a) individual - tarqatma materiallar, kartochka.

b) Frontal (guruh bilan ishlash)

III. Yangi mavzu

2-topshiriq. Ilmiy matnni o'qing va tushunganlaringizni so'zlab bering.

Til kishilik jamiyatida fikr almashish, aloqa-aralashuvning eng asosiy vositasidir. U yozma va og'zaki nutq jarayonida o'z ijtimoiy vazifasini bajaradi. Nutqning adabiy va shevalarga xos ko'rinishlari bor.

Adabiy nutq so'z san'atkorlari — yozuvchilar, shoirlar, olimlar tomonidan ishlangan, qat'iy me'yorlarga ega bo'lgan nutq ko'rinishidir. Adabiy nutqda har bir so'z va qo'shimchanning talaffuzi, imlosi, qo'llanilishi, ma'nolari aniq me'yorlar bilan chegaralangan. Bu me'yorlarni buzish qo'pol xato sanaladi. Odatda, barcha rasmiy yozishmalar, hujjatlar, o'qitish ishlari, matbuot xabarlari adabiy nutqda amalga oshiriladi. Adabiy nutq me'yorlarini buzish nafaqat savodsizlik va madaniyatsizlik, balki o'z ona tiliga nisbatan hurmatsizlik belgisidir. Mana shu sababdan, umumta'lim maktablarida «Ona tili» asosiy o'quv fanlaridan biri sanaladi. Zero(ki), bu fan adabiy nutq me'yorlarini o'rgatadi, sizda undan foydalanish ko'nikmalarini shakllantiradi.

Adabiy nutqning muayyan sohadagi muloqot uchun moslashtirilgan, bir qator o'ziga xos xususiyatlari bilan farqlanib turadigan ko'rinishlari — **uslublari** mavjud.

Bular quyidagilar:

1) so'zlashuv uslubi; 2) publitsistik uslub; 3) badiiy uslub; 4) ilmiy uslub; 5) rasmiy-idoraviy uslub.

So'zlashuv uslubi kishilarning oilada, ko'cha-ko'yda fikr almashinuvi jarayonida qo'llaniladigan nutq uslubidir. So'zlashuv uslubi ko'pincha dialog shaklida bo'ladi.

Publitsistik uslub axborot berishga, davrning ijtimoiy-siyosiy masalalarini aks ettirishga xoslangan ommaviy axborot vositalari (radio-televidenie, gazeta-jurnallar) uslubidir.

Badiiy uslub badiiy adabiyot, ya'ni badiiy asarlarga xos bo'lib, unda badiiylik, ifodaviylik, ta'sirchanlik kuchlidir.

Ilmiy uslubga mantiqlilik, aniqlik, ilmiy atamalarning keng qo'llanilishi xos bo'lib, barcha ilmiy asarlar, jumladan, maktab Mashg'ulotliklari ham shu uslubda yozilgan.

Rasmiy-idoraviy uslub o'ziga xos nutq uslubidir. Barcha qonunlar, Prezident farmonlari va hukumat qarorlari, turli hujjatlar, ish qog'ozlari, idoralararo yozishmalar va shu kabilar rasmiy-idoraviy uslubda yoziladi. Rasmiy-idoraviy uslubda gaplar ixcham va aniq bo'ladi. Bu uslubda **qaror qilindi, inobatga olinsin, ijro uchun qabul qilinsin, tasdiqlanadi** kabi qoliqlashgan so'zlar va so'z birikmalari keng qo'llaniladi.

3-topshiriq Matnlarni o'qing. Ularning har biri adabiy nutqning qaysi uslubga xosligini aniqlang

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: Og'zaki savol-javob.

Savollarga javob bering

1. Adabiy nutq me'yorlari haqida nimalarni bilasiz?
2. Adabiy nutqning uslublari deganda nimani tushunasiz?
3. Adabiy nutqimizning keng qo'llanuvchi uslublari qaysilar

V. Uyga vazifa

VI. Mashg'ulot yakuni. Baholarni tahlil qilish.

Sana: “ ___ ” _____ 20 ___ -yil. Sinflar: _____. To‘garak rahbari: _____

MAVZU : MUSTAQIL SO‘Z TURKUMLARI

Mashg‘ulotning maqsadi:

a) *ta‘limiy:* Ona tili fanining nazariy va amaliy asoslarini o‘rganish jarayonida o‘quvchilarda estetik did, estetik ong, ona tiliga muhabbat, badiiy tafakkur va tasavvurini kamolga yetkazish va barkamol avlod tarbiyasiga zamin yaratish.

b) *tarbiyaviy:* Ona tili fani orqali o‘quvchilarga DTS asosida Mashg‘ulot berish.

c) *rivojlantiruvchi:* O‘quvchilarni tafakkur va idrokini kengaytirish, ularni mustaqil fikrlashga o‘rgatish.

Nutqiy kompetensiya (*tinglab tushunish, so‘zlash, o‘qish, yozish*):

Berilgan topshiriq, sodda matnlarni tinglab tushuna oladi;

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi :

– mavjud axborot manbalaridan foydalanib (internet, telefon, kompyuter, elektron pochta), ma‘lumotlar topish.

O‘zini o‘zi rivojlantirish kompetensiyasi:

– shaxs sifatida o‘z-o‘zini rivojlantirish, o‘z xatti-harakatini adekvat baholash, halollik, to‘g‘rilik kabi sifatlariga ega bo‘lish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

– o‘zining fuqarolik burch va huquqlarini bilish, unga rioya qilish;

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

– milliy va umuminsoniy qadriyatlarni farqlay olish.

Mashg‘ulot jarayoni

1. Tashkiliy qism
2. O‘tilgan mavzuni takrorlash (mustahkamlash)
3. Yangi mavzuni tushuntirish
4. Yangi mavzuni mustahkamlash
5. O‘quvchilarni baholash
6. Uyga vazifa

Tashkiliy qism:

- A) Sinf xonasini tozaligiga e‘tibor berish;
- B) O‘quvchilar bilan salomlashish.
- C) O‘quvchilarning Mashg‘ulotga tayyorgarligini teshirish.
- D) O‘quvchilarni Mashg‘ulotga jalb qilish va davomatni anilash;
- E) O‘quvchilarga o‘tilgan mavzular yuzasidan savollar berish;

Mashg‘ulot uslubi: an’anaviy, noan’anaviy (tagiga chizilsin)

Mashg‘ulot jihozi: Mashg‘ulotlik, kompyuter, tarqatma materiallar, ko‘rgazmali qurollar...

Mashg‘ulot shiori: Tilga ixtiyorsiz - elga e‘tiborsiz. (A. Navoiy)

Foydalaniladigan adabiyotlar:

«Ona tili» **8-sinf uchun darslik. 8-sinf darslikligining** elektron varianti.

I. Mashg‘ulotning borishi:

- a) salomlashish
- b) sinf tozaligi va davomatni nazorat qilish
- c) kirish suhbat, o‘quvchilarning og‘zaki nutqini o‘stirish

II. O‘tgan mavzuni so‘rash.

- a) individual - tarqatma materiallar, kartochka.
- b) Frontal (guruh bilan ishlash)

III. Yangi mavzu

7-mashq Quyida barcha (6 ta) mustaqil so‘z turkumlarining har biriga 5 tadan misol aralash

SO‘Z TURKUMLARI			
Ot	Sifat	Son	Fe‘l
Kim?	Qanda	Qancha?	Nima qildi?
Nim	y?	Nechta?	Nima
a?	Qanaq	Nechanc	qilyapti?
	a?	hi?	Nima

holda berilgan. Ularni jadvalga ajratib joylashtiring.

Kuz, biz, ertalab, o'tir, o'ntacha, buyuk, borma, sakkizinchi, hech kim, chop, chiroy, uchala, qani, foydalan, uyqu, chiroyli, bugun, bari, mardlarcha, befoyda, so'zla, shirin, picha, foyda, uzun, mingta, har narsa, ohista, havo, oltov.

ot	Sifat	Son	Olmosh	Fe'l	Ravish

4-topshiriq. Yuqoridagi so'zlarni qaysi turkumga oidligi asosida jadvalga joylashtiring

Fe'l	Ot	Sifat	Son	Ravish	Olmosh

9-mashq: Rivoyatni o'qing va mazmunini so'zlab bering. Undagi «insonlik sha'niga isnod», «tiriklikdagi o'liklik» iboralari ma'nosini ham sharhlang.

SHARAFLI BURCH

Bir kuni mavlono Alisher Navoiy mulozimlari bilan otda uzoq tog' sayridan qaytib kelayotgan ekan. Yo'l qabriston oralab o'tar ekan, qabristonga yuz qadam chamasi qolganda mavlono otdan tushib, boshini quyi solib yo'lida davom etibdi. Mulozimlari ham otlaridan tushib, uning ortidan ergashibdilar. Qabristondan ancha uzoqlashgandan keyin yana otlariga minib, o'tib ketishibdi. Biroz yurishgandan so'ng mulozimlar sho'irning qabristonga yaqinlashganda otdan tushishi sababini so'rabdilar. Alisher Navoiy ancha vaqt sukut saqlab turibdi-da, keyin mulozimlaridan norozi ohangda shunday deb javob beribdi:

— Bu yerda xalqimizning jigargo'shalari, tabarruk padari buzrukvorlari mangu uyquga ketganlar. Bular yonidan ot choptirib, changitib o'tish insonlik sha'niga isnoddir, nahotki shuni ham bilmasalaring? Buni bilmaslik tiriklikdagi o'liklikdir. Ota-bobolarimiz xokini, xotirasini e'zozlamoq har bir kishining sharaflı burchidir.

Mulozimlar otasi oldida ayb ish qilib qo'yan boladek to Hirotning qorasi ko'ringuncha tillarini tishlab, aqlini peshlab boribdilar. (*Qudrat Hikmat*)

2- topshiriq. Matndagi mustaqil so'zlarni turkumlarga ajrating va o'zi bog'langan so'z bilan birgalikda ko'chirib yozing.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: Og'zaki savol-javob.

Takrorlash uchun savollar

1. Ot, sifat, son, olmosh, fe'l va ravish nima uchun mustaqil so'z turkumlari deyiladi?
2. Olmosh qanday xususiyatlari bilan boshqa turkumlardan ajralib turadi?
3. Ot so'zlar gapda qanday sintaktik vazifalarda keladi?
4. Sifat va son so'zlar qaysi gap bo'laklari vazifasida kelishi mumkin? Misollar keltiring.
5. Ravishlar gapda ko'pincha qaysi gap bo'lagiga bog'lanib keladi?
6. Fe'l so'zlarining gapdagi asosiy vazifasi nimadan iborat?
7. Mustaqil so'z turkumlarini o'rganish nega fe'l turkumidan boshlanadi?
8. Gapda ot so'zlarga bog'lanib keluvchi va ot o'rnida qo'llanuvchi so'z turkumlari qaysilar?
9. Otlashuv va sifatlashuv hodisalari nima? Ularga misollar keltira olasizmi?

V. Uyga vazifa mashqlar bajarib kelish.

VI. Mashg'ulot yakuni. Baholarni tahlil qilish.

Maktab MMIBDO' _____ sana _____ 20 __yil

*veb-saytimiz: Zokirjon.com
Hujjat Word variantda beriladi.*

Zokirjon Admin bilan

90-530-00-68 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog'lanishingiz yoki nza4567 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi

Ona tili fanidan 8-sinf bo'sh o'zlashtiruvchi o'quvchilarga 34 soatli to'garakni to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

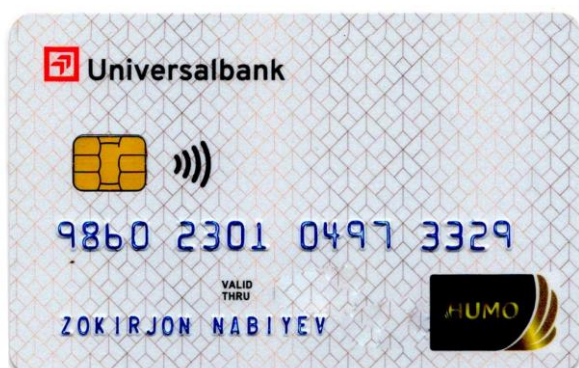
Narxi: 20 ming so'm

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To'lov uchun: UZCARD *880*9860230104973329*summa#

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.
To'liq holda olganingizdan so'ng:
Faqat o'zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.
Internet orqali veb-saytlarga joylamang.
Kanal va gruppalarga tarqatmang.

**OMONATGA
HIYONAT QILMANG.**